

Loftslagsmál og landnýting Út frá sjónarhorni sveitarfélaga

Skarphéðinn Smári Þórhallsson

Landfræðingur bs.

Logg slf

Loftslagsbreytingar og áhrif þeirra á Íslandi

- Veðurfarsbreytingar
- Breytingar á jöklum, vatnafari og sjávarstöðu
- Súrnun sjávar
- Breytingar á ástandi sjávar og áhrif á lífríki í sjó
- Áhrif loftslagsbreytinga á lífríki Íslands
- Ræktað land
- Áhrif loftslagsbreytinga á innviði, atvinnuvegi og samfélag
- Náttúruvá

Hlutverk sveitarfélaga í loftlagsmálum

- Hvati sveitarfélaga til að takast á við loftslagsmál er að mestu leyti að þeirra eigin frumkvæði og er ekki mikill þrýstingur frá stjórnvöldum.
- 2017 eru 14 sveitarfélög af 74 hafa sett sér sérstaka umhverfisstefnu á Íslandi
- 2 sveitarfélög hafa sett sér bæði loftslagsstefnu og umhverfisstefnu
- Staerð sveitarfélaga getur haft áhrif á getu þeirra til að takast á við verkefni.

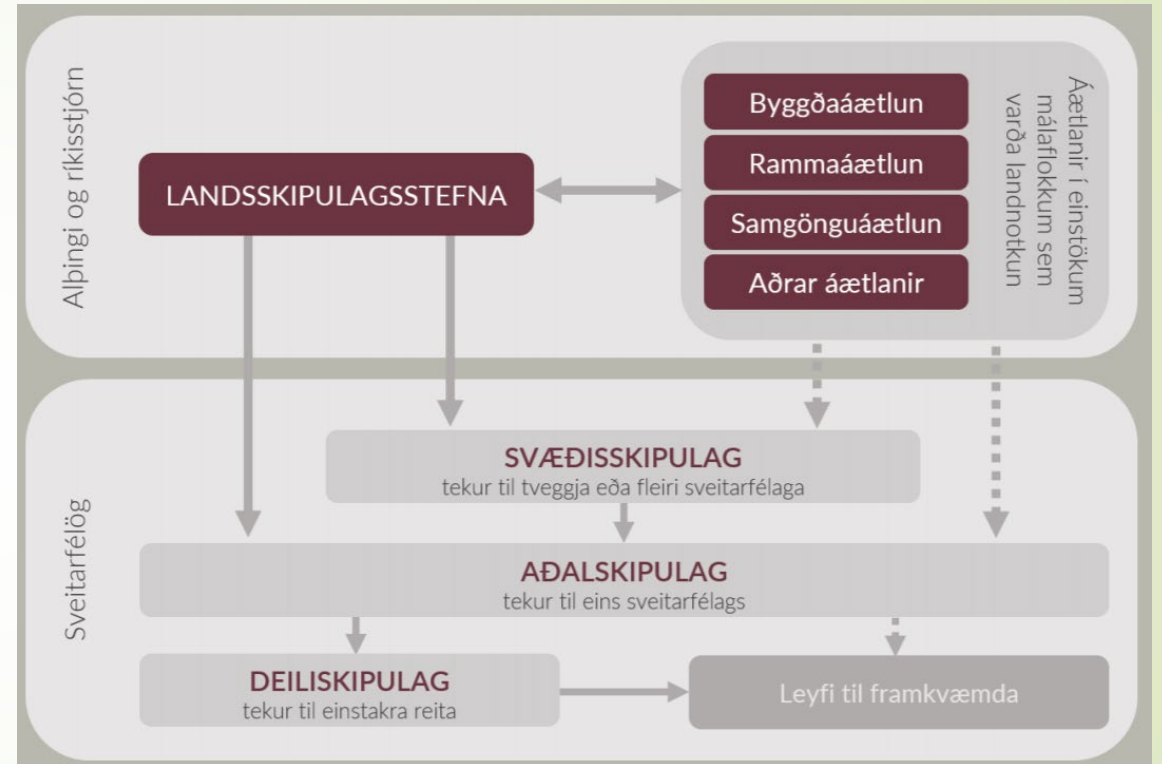
Skipulag sveitarfélaga

- ▶ Alla landnotkun þarf að skipuleggja og nokkuð sveitarfélög hafa þegar myndað stefna um skógrækt.
- ▶ Í aðalskipulagi þeirra kemur fram að góðu ræktarlandi verði ekki ráðstafað til annarrar landnotkunar, þ.m.t skógrækt.
- ▶ Með því að tryggja ræktaland til matvælaframleiðslu er í raun verið að minnka kolefnisspor matvælaframleiðslu

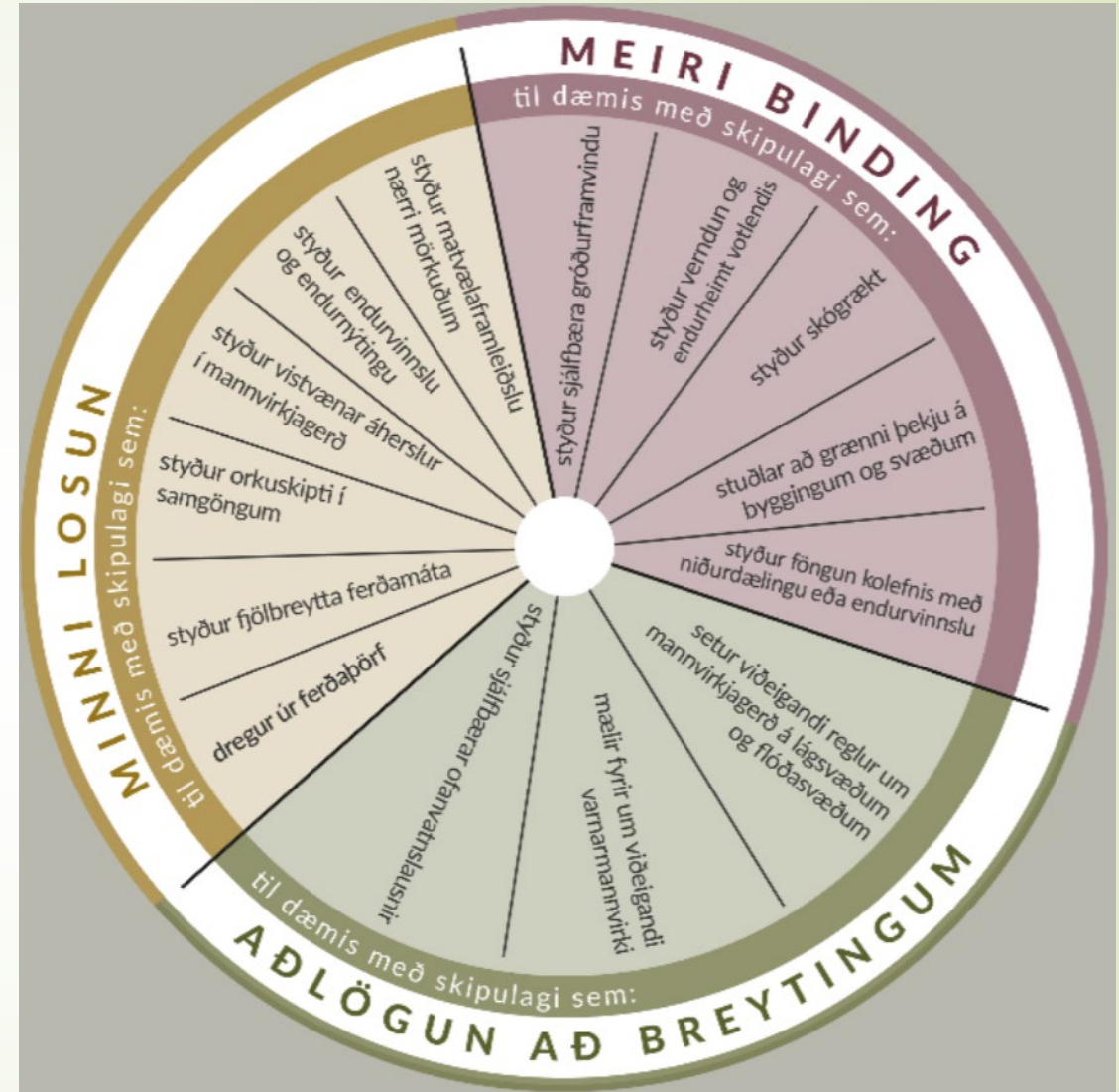
Landsskipulagsstefna

- Gerð landsskipulagsstefnu um loftslag, landslag og lýðheilsu
- Stjórnvöld hafa sett fram markmið um kolefnishlutlaust Ísland árið 2040
- Skipulagsgerð er mikilvægur vettvangur til að vinna að markmiðum stjórnvalda í loftslagsmálum.

Landsskipulagsstefna

- ▶ Meiri binding
  - ▶ Styður sjálfbæra gróðurframvindu
  - ▶ Styður verndun og endurheimt votlendis
  - ▶ Styður skógrækt
- ▶ Minni losun
  - ▶ Styður vistvænar áherslur í mannvirkjagerð

Hvað geta sveitarfélög gert ??

- ▶ Minnkað kolefnissporði
  - ▶ Breytt innkaupa reglum/stefnum
    - ▶ Horfa á kolefnisspor vöru og þjónustu
  - ▶ Nýta skipulag betur sem stýringu
    - ▶ Lagt áherslu á umhverfisvænar samgöngur – stytta leiðir
    - ▶ Hjólreiða- og göngustíga
    - ▶ Umhverfisvænar lausnir bundnar í byggingarskilmálum

Hvað geta sveitarfélög gert ??

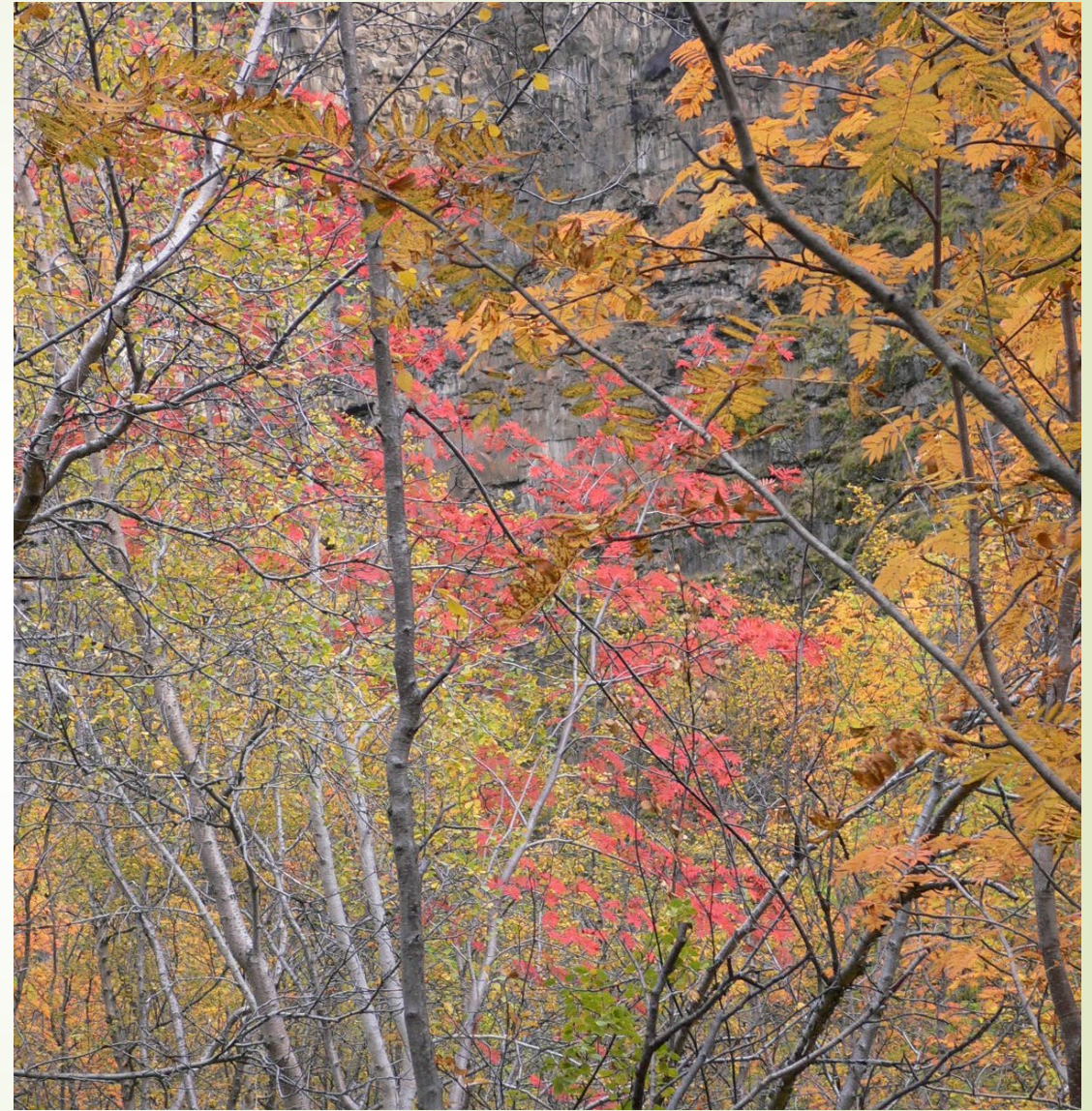
- Aukið bindingu kolefnis
  - Lagt áherslu að skógrækt á landi þeirra
  - Markviss verndun votlendis
  - Endurheimt votlendis
  - Landgræðsla

Sveitarfélög á Íslandi

- Stærsti hluti lands sem skógræktarfélögin eru að planta í er land í eigu sveitarfélaga.
  - Landgræðsluskógar
    - 500.000 til 1.000.000 plöntur á ári frá 1990
    - Gróðursettir 400 – 500 ha á ári
- Sveitarfélög hafa góða möguleika að efla sitt framlag í gegnum slík verkefni

Sveitarfélög á Austurlandi

- ▶ Sveitarfélög á Austurlandi hafa verið að vinna að þessum málum á vettvangi SSA
  - ▶ Orkuskipti Austurlands
  - ▶ Loflagsáætlun Austurlands
- ▶ Fjarðabyggð hefur hafið samstarfi við Votlendissjóðurinn um að finna hentug landsvæði til endurheimtar votlendis.
- ▶ Skógræktarfélagin hafa plantað umtalsverðu magni af plöntum og víða er það í land sveitarfélaga.

Landið okkar

